

NORDIC CITY LAB / VERDENSUDSTILLINGEN 2018 - 2020

PLAN FÖR ARBETET

Visioner, samskabelse, demokrati og politisk lederskab i nordisk byudvikling

Dette dokument giver en oversigt over de kommende 3 års samarbejde i NCN. Som alle ved, skal der afholdes en række laboratorier (Labs) i medlemsbyerne i Nordic City Lab (NCL) processen. Denne NCL proces kulminerer i den såkaldte 'Verdensudstilling af nordisk bykultur og byer' i 2020.

Der er 2 formål med dette:

1. At vi finder nye løsninger på de afgørende udfordringer og muligheder i byudviklingen.
At vi styrker samarbejde og politisk lederskab.
At vi styrker demokrati og samskabelse.
At vi bygger på den nordiske samfundsmodel og bidrager til at udvikle den.
At vi planlægger og tilrettelægger udstillinger af vore byer, blandt andet gennem cityguides.

Definition af samskabelse (fx i guldzonen):

At have et tillidsfuldt og åbenhjertigt og ligeværdigt samvirke mellem politikere, borgere og embedsmænd med udgangspunkt i hver enkelt parts naturlige opgaver, roller og kompetencer.

2. At vi derigennem forbereder og dygtiggør os til at håndtere de kommende 30 års byudvikling og samfundsændringer på den bedst tænkelige måde og sikrer, at vi får det bedste mulige ud af dette (bagtæppet for arbejdet i 2018 - 2020). En særlig forudsætning for dette er, at vi styrker de byfaglige kompetencer, kreativitet og det strategiske bylederskab his byplanlæggerne.

1. BAGTÆPPE: NORDISK BYUDVIKLING OG BYKULTUR FREM MOD 2050

At se vores arbejde med byudvikling og byplanlægning som en del af den samfundsudvikling, vi er midt i.

I årene frem mod 2050 (godt 30 år) vil de nordiske bysamfund (fortsat) være domineret af en meget stærk urbanisering, en omfattende byudvikling og markante byforandringer. Af byens regionalisering (den regionale by) og af andre samfundsændringer, udfordringer og opbygning af nye bysamfund.

Store og vanskelige udfordringer. Nye spændende og lovende muligheder. Betydelige offentlige og private investeringer i milliardklassen. Utallige nye byprojekter og andre store initiativer. Nye urbane arbejdspladser og arbejdskultur. Nye holdninger, adfærd, ønsker og aktivisme - bykultur.

Vore byer og vor bykultur vil således blive forandrede. I alle NCN byer vil borgere, politikere og embedsmænd (og flere) helt naturligt være optaget af disse forandringer, udfordringer og muligheder. I nye samarbejdsformer gennem borgerinvolvering (samskabelse), politisk lederskab og strategisk bylederskab og høj bykvalitet. Alle byer vil adressere disse udfordringer for at søge at få mest muligt ud af den udvikling, der er på vej.

De nordiske bysamfund vil blive totalt fornyede og vil tilsammen forhåbentlig komme til at fremstå som en stærk og konkurrenceedygtig nordisk byregion i en global verden.

2. VISIONER OG SAMARBEJDE

NCN er et urbant fællesskab af byer, borgere, politikere og embedsmænd i næsten 20 større nordiske byer. NCN vil bidrage til at fastholde og udvikle den nordiske samfundsmodel med tilhørende værdier, omgangsformer og bykultur som grundlag for den videre byudvikling i Norden. Det er klar udtrykt i den nye fælles politiske vision for nordiske byer, som Forum for Politiske ledere udarbejdede ved Folkemødet i Aarhus sidste år.

NCN vil derfor i de kommende 3 år rette søgelyset mod de kommende års byudvikling i de nordiske byer under ét - og i hver af de enkelte byer. Ambitionen er, at mdlemsbyerne skal have konkret nytte og merværdi ud af samarbejdet med hinanden indenfor NCN.

3. NORDIC CITY LAB PROCESSEN 2018 - 2020

NCN vil sammen med medlemmerne løfte de lokale (og regionale) udfordringer ind i et fælles innovativt rum (Nordic City Lab med deltagelse af mange (40-100) engagerede politikere og embedsmænd - samt borgere og andre partnere). Her kan hver enkelt by forelægge sine egne forhold, udfordringer, perspektiver og ideer til debat med dygtige kolleger i de andre byer.

Medlemmerne kan indgå i fælles debat, hente inspiration, udveksle erfaringer, dele kundskab og ideer med andre byer på samme niveau som dem selv. Og dermed forhåbentligt opnå inspiration til at tage med hjem til arbejdet med bydvikling i egen by.

3.1. Hovedelementer i processen

NCL processen består af 2 hovedaktiviteter, der er indbyrdes forbundne:

1. De fælles Labs
De fælles Labs, åbne faglige mødepladser for alle NCNs medlemmer. De gennemføres i hele perioden 2018-2020. Disse Labs er en videreudvikling af NCNs erfaringer med konferencer og seminarer, Master Classes og fælles byprojekter i de senere år. De bygger derved på vore særlige NCN-kultur.
2. De lokale processer i hver enkelt by
I hver enkelt by gennemføres en lokalt tilrettelagt arbejdsproces. Denne arbejdsproces tager fat i de afgørende udfordringer i den lokale byudvikling. Det vil ofte dreje sig om udfordringer og muligheder, som man under alle omstændigheder vil adressere (også selvom man ikke er medlem af NCN) gennem faglig dygtighed, nye ideer og innovative løsninger. Dialog og samarbejde med involvering af borgere, virksomheder og andre parter efter behov og muligheder. Det må være metodefrihed. De såkaldte guldzoner er blot én af flere måder at organisere dette samvirke på. Disse lokale processer er grundlaget og udgangspunktet for de fælles Labs, hvis formål er at servicere og inspirere medlemsbyerne.

Senere (2020) gennemføres de lokale byudstillinger som desuden søges suppleret med en central byudstilling og en internationale bykonference (Nordic Urban Forum).

3.2. Opgaver i den lokale proces

- at udpege de væsentligste udfordringer i den enkelte by, som man alligevel vil adressere,
- at udvælge de dele af 'den fælles politiske vision for nordiske byer', der understøtter de udpegede udfordringer,
- at finde nye innovative løsningsmodeller i krydsfeltet mellem visioner og udfordringer,
- at udvikle nye former for samarbejde (fx samskabelse) og borgerinvolvering (fx guldzoner),
- at vælge indholdet i og tilrettelægge udstillingen af sin egen by,
- at udvikle et udstillingskatalog - en 'cityguide' - der kan anvendes i byudstillingen,
- at udvikle en ny faglig byforståelse og en ny kompleks byplanlægning.

Eventuelt kan byudstillingen anvendes som et lokalt byeksperimentarium i de kommende år.

3.3. Proces og organisation 2018 - 2020

Formålet med de næste 3 år er som nævnt overordnet at forberede os på at håndtere og udnytte de kommende mange års byudvikling og byforandringer på den bedste måde. Det er, hvad Lab processen skal bidrage til.

Nordic City Lab processen består som nævnt af en række Labs, der afholdes i medlemsbyer som åbne mødepladser for medlemmer, der ønsker at forelægge resultater og overvejelser fra den lokale proces til dialog med andre byers medlemmer.

Der tænkes afholdt op til 10 sådanne Labs gennem de næste 3 år (ca. 4 pr.år) og ideen er, at det skal være frivilligt, men også nyttigt, for den enkelte by at deltage i.

3.3.1. Koncept for Labs til uddelegering

Labs ønskes udliciteret til de medlemsbyer, der ønsker at være vært for et Lab. Derfor har vi udviklet et generelt koncept for Labs form, program og indhold, som dog kan fraviges, hvis der er grund til det.

De byer, der ønsker at være vært ved et Lab, kan melde dette til sekretariatet. Det er der allerede 4 - 5 byer, der har gjort. Det enkelte Lab tænkes gennemført som 1 1/2 dages arrangement. Den kan fx indledes med en fælles frokost på dag 1 og afsluttes om eftermiddagen på dag 2.

Labet indeholder 4 - 5 moduler:

1. et overordnet tema (fx urbane virksomheder) med gode foredrag og debatter,
2. dialog i mellem byerne om den lokale proces: udfordringer, metoder, redskaber, samskabelse, resultater og produkter...
3. dialog om værtskommunens udfordringer og muligheder ('konsulentbistand' fra de deltagende byer til værtskommunen),
4. en byvandring i værtskommunen: byen som udstilling,
5. andre aktiviteter, som byen ønsker at bruge labet til

3.3.2. Temaer for Labs

Der skal udpeges særligt interessante temaer for alle (10) Labs. Det kan være temaer, der har med værtsbyen at gøre, eller andre temaer, som er væsentligt for vores fælles arbejde. Vi ønsker at høre, hvilke temaer medlemmerne ønsker at få på listen.

4. MØDEKALENDER (FORELØBIG) FOR NORDIC CITY LAB PROCESSEN

I) Lab I: Åbnings-Konference den 19/20 marts 2018 i Malmø

Åbnings-Konference er for hele det 3.årige forløb: Nordic City Lab processen og forberedelserne af byudstillingerne. Temaet er: 'De næste 30 års byudvikling i nordiske byer' (bagtæppet) og den nordiske by - en udstilling.

II) Politisk Topmøde i Forum for politiske ledere i NCN byer, den 16-18 april 2018 i Malmø

Det vil blive formet som en særlig Masterclass for politikere (og andre) med internationale keynotes, debatter om byernes vilkår osv. Gennemføres i samarbejde med INTA (og andre internationale organisationer). Politikerne vil hermed få ny indsigt og kundskab og vil kunne knytte internationale kontakter til byer i hele verden. Temaet er: 'Globale bynetværk og samarbejde - og samarbejde med de nordiske regeringer'.

III) Nordisk Kulturministermøde i Malmø (ikke aftalt endnu) maj 2018

Sveriges Kulturminister vil afholde et særligt Nordisk Kulturminister møde i Malmø, medio maj. Vi vil søge om mulighed for at deltage i dette møde for at forelægge den fælles politiske vision for nordiske byer. Tema er: 'Bypolitik i nordiske byer'.

IV) Lab II: 'The Art of City Building' i Aalborg juni 2018

Mødets tema er: 'The Art of City Building'. Det handler dermed om, at byudvikling i praksis er et samskabelses resultat med mange partnere og drivkræfter: borgere, erhvervsliv, politikere, politik, investorer, markedskræfter, byggesektoren og ejendomsudviklere, universiteter osv. Særligt indbudte til dette møde er repræsentanter for alle disse parter, primært fra Aalborgregionen, men også fra de deltagende byer, der ønsker at have repræsentanter for sådanne parter med hjemmefra.

5. BYUDSTILLINGER AF DEN ENKELTE BY - OG EN CENTRAL BYUDSTILLING

5.1. Ideen

Ideen med at udstille sin egen by er, at sætte fokus på den by, man bor, arbejder og lever i. Ofte opfattes byen som noget, der bare er der. Lidt på samme måde som vejret eller naturen. Byen er givet og det er ikke meget, der kan gøres ved det. Byen er, som den er.

Formålet er derfor at gøre opmærksom på at byen er 'vores'. At den bruges af os. At den faktisk betyder meget for vort hverdagsliv og andre væsentlige livsvilkår. At den faktisk også udvikles og forandres af os selv. Når vi bruger den. Når vi deltager i kommunale debatoplæg om byen. Osv.

Alt for ofte overlader vi som borgere byens udvikling til de professionelle, til den kommunale forvaltning, til eksperter, til byggebranchen, til ejendomsudviklere, til markedskræfterne. At udvikle og forandre en by, at få noget godt ud af den, er i høj grad en folkelig og politisk sag. Det er 'vores by' og det bestyrkes af engagement og lederskab, demokrati og samskabelse.

Byudstillingens ambition er derfor at skabe bevidsthed om og stolthed over byen og dens betydning for os. Hvilke forhold, kvaliteter, faciliteter og muligheder er væsentlige for os som borgere og fællesskab? Og hvordan kan vi forbedre vores by? Hvordan kan man bidrage til det?

5.2. Målgrupper

Hvilke målgrupper er der for en byudstilling? For det første findes der en række lokale/regionale målgrupper. For det andet nationale og internationale målgrupper.

1. Lokale og regionale målgrupper

Det er primært byens *borgerne* selv samt de mennesker, der bor i byens omgivende region og som bruger dette center til forskellige formål i hverdagen. *Politikerne* er i den forbindelse en afgørende målgruppe.

Dernæst er der en række *professionelle målgrupper*: Forvaltninger, byggefirmaer, ejendomsudviklere, erhvervslivet i almindelighed og 'markedet'.

Desuden findes der en række brugere af byen, som fx turisterhvervet og markedsføringsvirksomheder, interesseforeninger, organisationer, museer. Virksomheder og arbejdspladser, der ønsker at profilere sig for at tiltrække attraktive medarbejdere blandt anset ved at ligge i en attraktiv bydel. Arbejdsmarkedets parter, kan have interesse i et mangfoldigt og kvalificeret arbejdskraftudbud osv.

Det er således mange, lokale og regionale interesser for en byudstilling, som derfor også kan være direkte partnere i byudstillingens opbygning, drift og aktiviteter.

2. Nationale og internationale målgrupper

Nationale målgrupper kan være organisationer og virksomheder, ministerier og andre, der ønsker at markedsføre den nordiske samfundsmodel og nordiske bymodeller samt eksportere nordisk bykultur, byplanlægning, specialviden og kompetence, samt løsningsmodeller knyttet til byudvikling.

Dernæst er der verdens byer som sådan. Men også andre internationale foreninger, organisationer, virksomheder, uddannelsesinstitutioner og mennesker, der interesserer sig for byer og bykultur, for den nordiske samfundsmodel og for det urbane demokrati. I den forbindelse bør der være en central udstilling og beskrivelser (på engelsk), der supplerer de lokale byudstillinger, sammenfatter dem, guider besøgende og redegør for nordisk bykultur, bymodeller og den nordiske samfundsmodel.

5.3. Overordnede formål

Byudvikling og byforandringer er produkter af samskabende processer mellem mennesker i bysamfundet.

De overordnede formål med en byudstilling kan fx være:

- At gøre byudvikling til et folkeligt projekt.
- At gøre byudvikling og samskabelse til et politiske projekt.
- At finde innovative byløsninger på udfordringer og problemstillinger.
- At nyttiggøre byens ressourcer og bykulturens kompetencer, også gennem sharing.
- At anvende byudstillingen som et permanent bylaboratorium
- At demokratisere byudviklingen og byplanlægningen.

6. DET STORE PERSPEKTIV

- At håndtere, udnytte og lede den kraftige byudvikling i nordiske byer frem mod 2050.
- At udvikle samskabelse som en innovativ praksis i et samarbejde mellem borgere, politikere og embedsmænd.
- At finde frem til nye, radikale og innovative løsninger i byudvikling og derved tilrettelægge den samfundsopbygning, som vi ønsker i fremtiden.
- At udvikle en ny form for demokratisk byudvikling og byplanlægning, 4.0, der kan fungere i det mangfoldige og hyperkomplekse bysamfund, hvori vi lever, bor og arbejder.